

PS-VI.431.1.14.2019.AP

Pani
Danuta Szczygło
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Jezioranach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.155.2019 z dnia 28 lutego 2019 roku (**akta kontroli str. 1**) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Agnieszka Pastuła – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Marzena Przybylska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jezioranach przy ulicy Kajki 20, 11 – 320 Jeziorany. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 14 marca i zakończono w dniu 15 marca 2019 roku. Zakres kontroli obejmował formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2018 poz. 998 ze zm.), zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń na asystenta rodziny (Dz. U. Nr 272 poz. 1608), zwanego dalej rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. MOPS / Ośrodek / Kontrolowana jednostka – co oznacza: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach,
2. Kierownik / Kierownik MOPS / Kierownik kontrolowanej jednostki – co oznacza: Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach – panią Danutę Szczygło,
3. Asystent rodziny/Asystent – co oznacza: asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – zatrudnionego w Ośrodku,
4. Plan – co oznacza: plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy,
5. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach,
6. Statut – co oznacza: Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach,

7. Program – co oznacza: „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Jeziorany na lata 2016 – 2018” oraz „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Jeziorany na lata 2019 – 2021”,
8. Gmina – co oznacza: Gminę Jeziorany.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Ośrodek. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Danuty Szczygło – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach. Kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Kontrolowanej jednostce dokumentacji merytorycznej, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez Kierownika oraz akta osobowe w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe Asystenta rodziny, zatrudnionego w Ośrodku.

Działalność Ośrodka w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

USTALENIA KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych kontrolowanej jednostki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach, jako jednostka organizacyjna Gminy Jeziorany, działał na podstawie:

- Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach, przyjętego Uchwałą nr XXI/231/209 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 31 marca 2009 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach, ze zmianami z dnia 22 sierpnia 2011 roku i 20 lipca 2018 roku (**akta kontroli str. 3 - 10**). Kontrolowana jednostka, zgodnie z zapisem § 10 pkt 34 Statutu, realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach, wprowadzonego Zarządzeniem nr 9/2009 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach z dnia 16 czerwca 2009 roku, wraz z 12 zmianami dotyczącymi powyższego dokumentu. Zarządzeniem nr 14/2015 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach, wyodrębniono stanowisko Asystenta rodziny oraz zakres realizowanych przez niego zadań (**akta kontroli str. 11 - 58**).

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści wyżej wymienionych dokumentów.

2. Trzyletni gminny program wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy, Ośrodek opracował i realizował 3 – letnie gminne programy wspierania rodziny tj.:

- *Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Jeziorany na lata 2016 – 2018*, przyjęty Uchwałą nr XIII/72/2015 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 28 listopada 2015 roku (**akta kontroli str. 59 - 63**), w którym uwzględniono diagnozę sytuacji rodzin w Gminie Jeziorany oraz odbiorców Programu. Cele Programu dotyczyły: rozwijania umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodzin, podejmowania działań mających na celu zatrzymanie dzieci w rodzinach tj. w ich naturalnym środowisku, wzmocnienia roli i funkcji rodziny, dążenia do integracji rodziny, przeciwdziałania marginalizacji i degradacji rodziny, a także tworzenia systemu wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Określono w nim także oczekiwane rezultaty, wskazano realizatora Programu oraz jednostki z nim współpracujące, wymieniono zadania w zakresie wspierania rodziny, źródła finansowania oraz sposób kontroli realizacji Programu;

- *Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Jeziorany na lata 2019 – 2021* przyjęty Uchwałą nr II/11/2018 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 11 grudnia 2018 roku (**akta kontroli str. 64 – 69**), w którym uwzględniono diagnozę sytuacji rodzin w Gminie Jeziorany i odbiorców Programu. Jako cel główny Programu przyjęto stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w Gminie Jeziorany. Określono również cele szczegółowe, które dotyczyły: zapewnienia profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i zapewnienia ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą. Wskazano także działania, oczekiwane rezultaty, realizatora Programu oraz jednostki współpracujące z Ośrodkiem. Wymieniono zadania w zakresie wspierania rodziny, źródła finansowania, a także sposób kontroli realizacji Programu.

3. Zgodność zatrudnienia asystentów rodziny z wymaganymi kwalifikacjami oraz tworzenie możliwości podnoszenia przez nich kwalifikacji.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie od 1 stycznia do 23 kwietnia 2018 roku oraz od 1 stycznia do 28 lutego 2019 roku Ośrodek, nie zatrudniał Asystenta rodziny. Poproszona o wyjaśnienie powyższej kwestii Kierownik kontrolowanej jednostki wyjaśniła, że pełnienie obowiązków kierownika zostały jej powierzone od dnia 15 stycznia 2018 roku. W połowie marca 2018 roku wpłynęły od pracowników socjalnych wnioski o przydzielenie Asystenta rodziny, po czym został ogłoszony nabór na jego stanowisko. Na ogłoszony nabór nie wpłynęła żadna oferta, ponownie ogłoszono kolejny, który pozwolił wyłonić kandydata, z którym zawarto umowę o świadczenie usług do 31.12.2018 roku. W miesiącach styczniu i lutym 2019 Ośrodek nie zatrudnił innego Asystenta, ponieważ oczekiwał na podjęcie decyzji ponownego zatrudnienia przez Asystenta, który to był zatrudniony w 2018 roku, z uwagi na dobrą współpracę oraz zaangażowanie Asystenta w wykonywanie swoich obowiązków. Z dniem 1 marca 2019 roku została zawarta kolejna umowa o świadczenie usług do 31.12.2019 roku (**akta kontroli str. 70 - 77**).

W aktach osobowych Asystenta rodziny znajdowały się dokumenty potwierdzające spełnianie wymogów określonych w art. 12 ust.1 pkt 2 - 4, ustawy tj. że:

- nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest mu ograniczona ani zawieszona,

- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niego wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Analiza akt osobowych Asystenta rodziny wykazała, iż nie spełniał on wymogów kwalifikacyjnych określonych w art. 12 ust. 1 ustawy. Asystent ukończył studia wyższe zawodowe na wydziale humanistycznym w zakresie filologii rosyjskiej oraz wyższe magisterskie na wydziale humanistycznym w zakresie filologii rosyjskiej (**akta kontroli str. 78 – 84**). Z wyjaśnień udzielonych przez Kierownika wynika, że przyczyną powstania tej nieprawidłowości była błędna interpretacja zapisów ustawy, co skutkowało udzielaniem wsparcia rodzinom przez osobę nie posiadającą odpowiedniego przygotowania do wykonywania tego zawodu. W związku z powyższym wydano zalecenie w tym zakresie.

Ustalono, że praca Asystenta rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie Gminy, w której praca ta była prowadzona, zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy. Asystent nie prowadził też postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Gminę.

Z informacji przedłożonej przez Kierownika wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie zapewnił Asystentowi rodziny żadnego szkolenia podnoszącego jego kwalifikacje (**akta kontroli str. 85 - 90**). Kierownik Ośrodka wyjaśniając ustnie przyczynę powyższego podała, że jednorazowo zaproponowano szkolenie zatrudnionemu w Ośrodku Asystentowi, jednakże z uwagi na sytuację rodziną nie mógł w nim uczestniczyć. Ponadto Ośrodek nie otrzymywał, a Kierownik Ośrodka nie wyszukiwał żadnych innych ofert związanych z podnoszeniem kompetencji Asystentów

W związku z powyższym stwierdzono, że Kontrolowana jednostka nie realizowała zadań o których mowa w art. 176 pkt 2 i 4a ustawy, to jest nie tworzyła możliwości oraz nie finansowała kosztów podnoszenia kwalifikacji przez Asystenta rodziny, co mogło to skutkować niewłaściwą realizacją zadań przez Asystenta rodziny. Praca Asystenta rodziny, ze względu na złożoność problemów występujących w rodzinach znajdujących się pod jego opieką, wymaga stałego podnoszenia przez niego kwalifikacji i poszerzania wiedzy w tym zakresie, w przeciwnym razie istnieje ryzyko, iż jego praca nie będzie świadczona adekwatnie do rzeczywistych potrzeb.

4. Tryb przydzielania i realizacja zadań asystenta rodziny.

W Gminie Jeziorany, w okresie poddanym kontroli, wsparciem Asystenta rodziny objętych było łącznie 5 rodzin (**akta kontroli str. 91 - 92**). Liczba rodzin, z którymi pracował Asystent w tym samym czasie nie przekroczyła 15, zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy. Żadna z rodzin nie była objęta wsparciem Asystenta rodziny w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada 2016 r., wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”. Ustalono również, że w dacie kontroli w pieczy zastępczej (w różnych jej formach) przebywało łącznie 16 dzieci, Asystent nie współpracował z żadną z tych rodzin, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Szczegółowej analizie poddano dokumentację 4 rodzin, w tym 1 rodziny, z której dziecko przebywało w pieczy zastępczej oraz 1 zobowiązanej do współpracy z Asystentem rodziny

przez sąd. Wszystkie rodziny objęte zostały pomocą ze względu na występujące problemy z wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z uzyskanych informacji oraz analizy dokumentacji wynika, że informacje o tym, iż rodzina przeżywa kryzys i wymaga wsparcia ze strony Asystenta rodziny, pochodziły przede wszystkim od pracowników socjalnych, bądź środowiska lokalnego.

Ustalono, że procedura przydzielania Asystenta rodziny odbywała się zgodnie z zapisami art. 11 ustawy. W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny w myśl art. 11 ust. 1 ustawy, przeprowadzał w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Gdy z przeprowadzonej analizy sytuacji rodziny wynikała konieczność przydzielania rodzinie Asystenta, pracownik socjalny w wywiadzie środowiskowym wnioskował do Kierownika MOPS o skierowanie do rodziny Asystenta, a także kierował do Kierownika Ośrodka oddzielny wniosek wraz z uzasadnieniem o jego przydzielenie do danej rodziny. Następnie Kierownik po zapoznaniu się z ww. wnioskiem oraz informacjami zawartymi w wywiadzie środowiskowym, przydzielał rodzinie Asystenta, wraz ze wskazaniem ilości godzin jaką powinien wypracować w tygodniu z rodziną (**akta kontroli str. 93 - 94**). Każda z rodzin pisemnie wyrażała zgodę na podjęcie współpracy z Asystentem rodziny.

Ustalono, że w Kontrolowanej jednostce nie wprowadzono, w formie wewnętrznych zarządzeń, odrębnych regulacji dotyczących pracy Asystenta, w tym rodzaju prowadzonej przez niego dokumentacji i sposobu dokumentowania podejmowanych działań w zakresie współpracy z rodziną. Analiza przedłożonych kontrolującym teczek rodzin wykazała, że Asystent sporządzał:

- *dziennik pracy asystenta rodziny,*
- *karty czasu pracy asystenta rodziny,*
- *sprawozdania miesięczne z pracy asystenta z rodziną,*
- *plany pracy,*
- *okresowe oceny sytuacji rodzin (**akta kontroli str. 95 - 108**),*

Na podstawie analizy ww. dokumentów stwierdzono, że Asystent rodziny sporządził plany pracy wszystkim rodzinom, których teczki poddano weryfikacji. Stwierdzono, że plany te we wszystkich kontrolowanych przypadkach zawierały: dane rodziny, adres jej zamieszkania, dane Asystenta rodziny, datę sporządzenia dokumentu, cel główny, cele szczegółowe (długoterminowe), które zawierały działania, spodziewane efekty oraz uwagi. Były podpisane przez członków rodziny, Asystenta rodziny, pracownika socjalnego oraz Kierownika Ośrodka, co stanowi potwierdzenie, że opracowano je zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 (**akta kontroli str. 105 – 106**). Analiza przedstawionych dokumentów wykazała, że plany nie zawierały jednego z elementów wskazanych w art. 15 ust. 3 ustawy t.j.: terminów realizacji działań, stanowiące w pewnym sensie element dyscyplinujący rodziny do podejmowania działań, mobilizowania asystentów do aktywności, co w konsekwencji będzie weryfikowało aktywność rodziny w działaniach zmierzających do przezwyciężenia występujących w niej trudności. Właściwie skonstruowany plan pracy z rodziną mającą trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej jest podstawą do zmiany tej sytuacji życiowej. Przyczyny tej nieprawidłowości należy doszukiwać się prawdopodobnie w niewłaściwym sporządzeniu wzoru planu pracy z rodziną, co mogło mieć wpływ na efektywność podejmowanych działań zmierzających do poprawy funkcjonowania rodziny.

Stwierdzono, iż w przypadku 1 rodziny, z której dziecko zostało umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej (listopad 2018), nie dokonano skoordynowania planu pracy z rodziną z planem pomocy dziecku, z uwagi na fakt zaprzestania współpracy rodziny z Asystentem rodziny oraz zmianą miejsca zamieszkania tejże rodziny, co miało miejsce na początku grudnia 2018 roku.

Kontrolujący ustalili, że okresową ocenę sytuacji rodziny dokonywano nie rzadziej niż co pół roku i przekazywano podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy, w tym przypadku Kierownikowi MOPS, zgodnie z wymogami określonymi w art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy (**akta kontroli str. 107 - 108**).

W odpowiedzi na zapytanie kontrolujących, w jaki sposób realizowano obowiązek monitorowania sytuacji i funkcjonowania rodziny przez asystenta rodziny po zakończeniu z nią pracy, wynikający z art. 15 ust.1 pkt 16 ustawy, Kierownik Ośrodka podała, że „Z uwagi na brak asystenta rodziny w okresie od stycznia do lutego 2019 r., rodziny, które były objęte pomocą asystenta w 2018 roku nie były monitorowane przez asystenta rodziny. Jednakże w tym okresie monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej prowadzony jest na bieżąco przez pracowników socjalnych, a także dzięki ścisłej współpracy tut. Ośrodka z innymi służbami” (**akta kontroli str. 71**). Monitorowanie przez Asystenta funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z nią jest jego ustawowym obowiązkiem. Należało więc, w momencie ponownego zatrudnienia Asystenta rodziny objąć rodziny monitoringiem, z uwagi na fakt zakończenia z nimi pracy. Przyczyną powstania powyższej nieprawidłowości był niedostateczny nadzór w tym zakresie przez Kierownika MOPS w Jezioranach, co mogło skutkować brakiem kompleksowej wiedzy na temat aktualnej sytuacji rodziny.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji rodzin oraz informacji przekazanych zespołowi inspektorów ustalono, że Asystent rodziny podejmował działania adekwatne do występujących w rodzinie problemów i zgodnie z zadaniami określonymi w art. 15 ustawy. Jego praca charakteryzowała się dużym zaangażowaniem i realizowana była wielotorowo, przy wykorzystaniu zasobów nie tylko MOPS, ale także innych i polegała m. in. na:

- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
- rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi poprzez konsultacje wychowawcze, współpracę z pedagogiem szkolnym, motywowanie rodziny do aktywnego udziału w życiu szkoły,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu zatrudnienia,
- udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin,
- pomaganiu w umawianiu wizyt, kierowaniu do właściwych specjalistów, instytucji w celu rozwiązywania problemów występujących w rodzinie.

Asystent realizując swoje zadania współpracował z różnymi osobami i instytucjami realizującymi działania na rzecz dziecka i rodziny, takimi jak: pracownicy socjalni, przedszkola, szkoły, sąd, kuratorzy, poradnie psychologiczno–pedagogiczne, Policja, PCPR, służba zdrowia.

5. Formy pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

a) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika, w Ośrodku, zarówno w 2018 roku jak i w 2019 roku zatrudniano na umowę zlecenie psychologa, który udzielał poradnictwa psychologicznego w zakresie trudnych sytuacji życiowych, rodzinnych, w tym rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej. Poradnictwo indywidualne świadczone było raz w miesiącu przez 2 godziny. Ponadto, pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej również świadczyli pomoc na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, znajdujących się w trudnej sytuacji w tym, zdrowotnej czy finansowej. Udzielali pomocy, porad, kierowali do właściwych instytucji, a także współpracowali z instytucjami działającymi na rzecz rodziny (akta kontroli str. 85).

b) terapia i mediacje

Ośrodek nie zatrudniał mediatora, ani terapeuty. Jednakże w sytuacji potrzeby działań o charakterze mediacyjnym, rodziny mogły skorzystać z pomocy psychologa oraz pracowników socjalnych. Rodziny, w których występowały problemy związane z uzależnieniem od alkoholu, mogły skorzystać z pomocy w Punkcie Konsultacyjno – Profilaktycznym ds. Alkoholizmu, Narkomanii i Przemocy w Rodzinie, mieszczącym się w Ośrodku, w każdą środę w godzinach od 15:00 – 17:00. Osoby, które wymagały terapii w zakresie uzależnienia mogły skorzystać z usług Przychodni Psychoterapii, Profilaktyki i Leczenia Uzależnień – Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Olsztynie. Jak wynika z oświadczenia Kierownika, informacje o takiej możliwości, były emitowane całorocznie w lokalnej telewizji kablowej (akta kontroli str. 85 - 86).

c) usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne

Z informacji udzielonej przez Kierownika Kontrolowanej jednostki wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie świadczył usług opiekuńczych i specjalistycznych rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, gdyż, zgodnie z oświadczeniem Kierownika, nie było takiego zapotrzebowania (akta kontroli str. 86).

d) pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,

Zarówno w 2018 jak i w 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach zatrudniał prawnika w ramach umowy o świadczenie usług w ilości 2 godzin w każdym miesiącu. Od września 2018 roku nastąpiło zwiększenie ilości godzin do 3 miesięcznie. Informacje o możliwości skorzystania z tej usługi były ogłaszane na stronie BIP Urzędu Gminy Jeziorany, na stronie internetowej Ośrodka, a także na tablicy ogłoszeń. Ponadto pracownicy Ośrodka na bieżąco informowali rodziny o możliwości skorzystania z tego rodzaju pomocy (akta kontroli str. 86).

e) organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi,”

Zgodnie z informacją udzieloną przez Kierownika, na terenie Gminy Jeziorany w 2018 i 2019 roku w ramach prowadzonego poradnictwa psychologicznego utworzono grupy wsparcia dla osób mających trudności opiekuńczo – wychowawcze. Grupy były prowadzone przez psychologa raz w miesiącu w ilości dwóch godzin. Informacje na temat spotkań w każdym miesiącu umieszczane były na stronie BIP – u Urzędu Gminy Jeziorany, stronie internetowej Ośrodka oraz na tablicach ogłoszeń (**akta kontroli str. 87**).

6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

W toku kontroli ustalono, że na terenie Gminy Jeziorany nie funkcjonowała placówka wsparcia dziennego w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Funkcjonowały natomiast 22 świetlice wiejskie, w których odbywały się zajęcia sportowe oraz kulturalne dla dzieci i młodzieży. Dodatkowo w 2018 roku przy kościele funkcjonowała świetlica środowiskowa, prowadzona przez Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Jezioranach, w której na rzecz dzieci świadczone wsparcie opiekunów, w tym nauczycieli i pedagogów, pomoc w odrabianiu lekcji organizacji gier i zabaw (**akta kontroli str. 87 - 88**).

7. Funkcjonowanie rodzin wspierających.

Kierownik kontrolowanej jednostki podała, że na terenie Gminy Jeziorany nie funkcjonowały rodziny wspierające, z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie. Kierownik oświadczyła, że jeżeli zajdzie potrzeba udzielenia tej formy pomocy, podejmie niezbędne działania w celu jej udzielenia (**akta kontroli str. 88**).

8. Uwagi i wnioski

Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wymaga szeregu zaplanowanych działań. Z ustaleń kontroli wynika, że na terenie Gminy podejmowane były liczne inicjatywy i działania mające na celu wspieranie rodzin wymagających pomocy. Mając jednak na uwadze potrzeby takich rodzin rekomenduje się ciągły rozwój systemu wsparcia rodziny na terenie Gminy, w szczególności pomocy prawnej oraz podjęcia działań do uruchomienia placówki wsparcia dziennego, która mogłaby wesprzeć dysfunkcyjnych rodziców w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i być jednocześnie dla dzieci konstruktywną alternatywą spędzania wolnego czasu.

Przeprowadzona kontrola wykazała, iż zasadnym byłoby ujednoczenie funkcjonującego w Kontrolowanej jednostce *Regulaminu Organizacyjnego*, przy najbliższej pracy nad tym dokumentem, z uwagi na liczne zmiany. Powyższą kwestię omówiono z Kierownikiem Ośrodka w toku przeprowadzanych czynności kontrolnych.

9. Zalecenia

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Kierownika, jako osoby odpowiedzialnej za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Na stanowisku Asystenta rodziny zatrudniać wyłącznie osoby posiadające kwalifikacje określone w art. 12 ust. 1 ustawy. **Termin realizacji: na bieżąco.**
2. Tworzyć możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, zgodnie z art. 176 pkt 2 i pkt 4b ustawy. **Termin realizacji: na bieżąco.**
3. W planach pracy z rodziną uwzględniać wszystkie elementy wskazane w art. 15 ust. 3 ustawy. **Termin realizacji: na bieżąco**
4. Monitorować przez asystenta funkcjonowanie rodziny po zakończeniu z nią współpracy zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy oraz dokumentować ten fakt. **Termin realizacji – na bieżąco.**

Kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1111 ze zm.)

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-KOŚCIELNICKIEGO
Joanna Jankowska-Kastrga
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Pedagogiczno-Edukacyjnej

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Katarzyna Brewka

GLÓWNY SPECJALISTA

Agnieszka Pastuła

GLÓWNY SPECJALISTA

Marzena Przybylska